

NAUKA HARMONJI.

XXXV.

(Ciąg dalszy.)

Przystępujemy do systematycznego modulowania. Jako punkt wyjścia bierzemy naprzykład tonację *Fis dur*.

1) *Fis* — *C*

Mając modulować z *Fis-dur* do *C-dur*, t. zn. z *fis* do *c* pytamy się w pierw jaki to interwał? Kwinta zmniejszona lub kwarta zwiększona, a więc interwał skomplikowany (A 3). Dolnym tonem tej kwarty jest *c*, jej dolna nuta prowadząca *h*; górnym tonem kwarty *fis*, jej górna prowadząca *g*.

Wzory będą więc dwa: $fis - h - h - c$ lub $fis - fis - g - c$. Drugi wzór jest lepszy ponieważ ma pokrewieństwo kwinty na końcu. Przepisujemy go czterogłosowo zatrzymując się przy *g*.

Stwierdziwszy, że *g* jest w tonacji celowej *D*, piszemy kadencję zwodniczą w *C-dur*. Modulacja w nutach wygląda więc następująco:

Fis I — G III — C V — VI IV — D₄^{6 5 7} — T

Linję taktową daliśmy tak, by dwie nuty *h* w sopranie były między dwiema linjami taktowymi, gdyż jest to lepsze niż rozdzielanie ich linją taktową.

2) *Fis* — *c*

Modulując z *Fis-dur* do *c-moll*, a więc z *fis* do *g* (!) stwierdzamy interwał sekundy małej, a więc wprost pokrewny. Wzór $fis - fis - g - g$. Tu również przedostatni akord jest *D* w tonacji celowej, kadencja więc będzie zwodnicza.

Fis I — G III — c V — VI IV — D₄^{6 5 7} — T

3) *Fis* — *cis* = *fis* — *cis*, a więc wprost pokrewne (kwinta). Przedostatni akord jest *IV*

Fis I — Cis IV

4) $Fis - cis = fis - gis =$ sekunda wielka (A 1)
 $= fis - cis - gis - gis$. Przedostatni akord jest D

Musical notation for exercise 4, showing a sequence of chords in treble and bass clefs. The chords are: Fis I, G III, I, IV, f V, Des I, II^b, D₄⁶, 5/3, 7, T.

5) $Fis - Des = fis - des =$ tercja zwiększona,
 interwał bardzo skomplikowany (B 3) = $fis - fis$
 $g - c - c - des$. Przedostatni akord jest III

Musical notation for exercise 5, showing a sequence of chords in treble and bass clefs. The chords are: Fis I, G III, I, IV, f V, Des I, II^b, D₄⁶, 5/3, 7, T.

6) $Fis - des = fis - as =$ seksta zwiększona (A 3) = $fis - fis - g - g - as - as$

Musical notation for exercise 6, showing a sequence of chords in treble and bass clefs. The chords are: Fis I, G III, I, IV, As III, des V, VI, IV, D₄⁶, 5/3, 7, T.